

Szerkesztési iroda

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ös szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pfeitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1898.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVII. évfolyam, 293 szám.

Előfizetési árak:

Egy évre ———— 12
Félévre ———— 8
Hegyedévre ———— 5
Egy hónapra ———— 1
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés-irodáknak.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Szombat, december 24.

Nemzeti szövetség.

A féketvesztett pártúh és vásári zebaj közepett, mely a meggyőző érvet némaságra kárhoztatja s az okos szót a hosszú lére eresztett személyeskedésekbe fojtja, jóleső benyomást gyakorol a hazasorsát szíven viselő emberre az a mozgalom, mely a fővárosból kiindulva a vidéken is kezd tért foglalni s az ország különféle ajku lakossága közt is ellentárlhatatlan erővel hódít.

S ez újabb mozgalom a nemzeti szövetséget eszméje.

Vannak gondolatok és tervek, melyeknek szükregeése, hogy úgy mondjuk, a levegőben fekszik, kézzelfogható és szembe tünő, de mégsem öltenek alakot, vagy azért, mert titkos és rejtett tényezők akadályozzák meg azoknak megvalósítását, vagy pedig azért, mert a viszonyok és körülmények gátolják azok ak megérlelését. De miként a föld méhébe rejtett csira keresztül tör a fagykoporsón, melybe a tél dermedt kezével temette s az első tavaszi sugár csókjától érintve életre ébred s tápláló gyümölcscsel kecsegtet: úgy az eszmék világában is beáll a csirázás és rügyezés ideje, ha ez kissé késik is.

A nemzeti szövetségnek most már testetöltő eszméje is jó soká várta nyélbe títését, melyhez a legjobb hangzású nevek fűződnek. Egyesíteni, egymáshoz közel hozni, egymást megérteni a nemzet száz irányba forgácsolódo erőt tüzi ki célul a nemzeti szövetséget.

Mert tagadhatatlan, hogy bár az eddig felállott válaszfalak nemzetiségek és osz-

tályok között részben a kor felvilágosodása következtében ledőltek, de ott hevernek még a romok törmeléke és a botránykövek gulái. várva egy újabbkori Herkules vas-seprőjét, mely azokat szélnék eresztí.

S ezen honboldogító és embernemesítő vállalat élén ott áll, mint minden szép és nemes megtestesítője, első alapítóként, királyunk, mint második alapító József főherceg, továbbá Brankovics patriarka, Vaszary hercegprimás, Nikolics Fedor báró stb. fényes nevek. A történelmi igazságnak leplezetlenül kifejezést adott a szövetséget elnöke dr. Herczeg Mihály egyetemi tanár, midőn megnyitójában hangsúlyozta, hogy az ország területén lakó nemzetiségekkel szemben le kell szokni az eddigi rideg magatartásról, de azon kell lenni, hogy békés, barátságos módon nyerjük meg a nemzetiségeket a magyar nemzeti ügynek. A mellett pedig épugy távol kell maradni minden erőszakos kísérletezésnek e téren, mint tartózkodni kell a forcirozott magyarosodástól. A gazdaságot előmozdító eszközök sokkal alkalmasabbak a cél elérésére, mely főképp abból áll, hogy a magyar állameszmének mennél több híveket szerezzünk, mint a minden áron érvényesülni akaró chauvinismus. A legfőbb suly az általános jólét előmozdítására, az osztálykülönbségek megszüntetésére s a szocialismus elnyomatására jól fizető munka pártfogásolása által fektetendő.

A szövetséget jelszava: Hazafiaság, humanitás és szabadelvűség. S e hármas jel alatt — reméljük — győzni fog.
Dr. Klein Mór.

Tüntetések Bánffy mellett. A tegnapi nap folyamán beérkezett jelentések szerint ismét az ország számos városában és megyéjében tüntettek a magyar kormány s főképpen a szabadelvű párt rendithetlen kitarása mellett. A legbatalmasabb demonstrációt a főváros polgársága rendezte, mely a redoutban tartott gyűlést, melyen több mint 3000 ember vett részt. Ugyancsak igen népes értekezletet tartott a temesvári szabadelvű párt, a melyen a parlamenti és politikai helyzetet megvitatták. Végül pedig a Barát Armin által előterjesztett határozati javaslatot fogadták el, a melyben kijelentik, hogy készséggel hajlandók támogatni a kormány hazafias törekvéseit. A debreczeni szabadelvű párt, ugy szintén a nagyváradi, fogarassai, pécsi, hódmezővásárhelyi és esztergomi szabadelvű pártok, szintén gyűléseket tartottak, melyben kifejezést adtak a kormány és különösen annak elnöke iránt való bizalmuknak és ragaszkodásuknak.

Rónay főispán jubileuma.

Nagybecskerek, december 24.

A jövő év március havában lesz 25 éve annak, hogy Rónay Jenő Torontálvármegye szolgálatába lépett. Egy negyedszázad mult el azóta s a szerény histisztviselő egyik legnagyobb és legtekintélyesebb vármegyének lett hatalmas főispánjává.

Hogy ki nekünk Rónay Jenő, mennyi érdemet szerzett a vármegye körül, azt e lap olvasóinak nem kell megmagyarázni. Csak természetesnek fogja találni mindenki, hogy Torontálvármegye kész örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy rendithetlen bizalmának, szeretetének és tiszteletének adjon kifejezést azon férfival szemben, ki nemcsak mint főispán, de mint alispán is fényes tehetségével, nemes jellemével és mindenki által helyeselt reformtörekvéseivel megszerezte az egész vármegye

A „TORONTÁL“ tárczaja.

Karácsonyi népmese.

— A „Torontál“ eredeti tárczája. —
Jeszenszkyne T. Irén.

A Bodva folyó vadregényes vidéke megtermékenyíti a nép fantáziáját. A szellemek járásában éppen úgy, mint a boszorkányok létezésében hisz még itt a nép. Es mert hiszi — léteznek is. Tele van velük a vidék. Minden hegynek, minden völgynek és sziklának megvan a maga jó, vagy rossz szelleme, a melyről astán csodás regéket mond el a nép.

Ilyen regéje van a tornai Várhegynek is. „Ebben a Várhegyben ásta el Árgirus királyfi a kincseit, mikor Tündér Ilona után ment.“

Ezt a kincset keresi most századok óta a nép, „melyről megvagyon mondvá, hogy karácsony éjjelén a szellemek órájában fog az előkerülni.“

A hegy egyik oldala mélyen alá van már ásva, sokszor be is omlott s ilyenkor emberélet is odaveszett. — De hát „a hegy lelke is megkívánja a magát.“ Bizony megkívánja és ma már csak az megy oda kincset keresni, a ki ugye becsüli sokra az életet.

Sólymos Jósának is mi keresni valója lenne már ezen a cudar világon? Előbb-utóbb ugy is bajta kerül, ha Balázs bíró uram nem

adja neki a leányát. Minek is vetette szemét, koldus létére, a gazdag bíró leányára!

— Erzsók lelkem én elmegyek kincset keresni ez éjjel, ily szókkal lepi meg karácsony szent estéjén Erzsókot.

Hejh, szegény leány, hogy megijedt e hirre.

— Jóska ne menjen kend, mert ha bajta talál lenni, bizony utána halok.

— Dehogy halsz, férjhez méss valami gazdag legényhez, hogy boldogítad a te fősvény apádat.

— Jaj Jóska, ne szidja kend egyre az apámat, majd csak meglágyul az ő szive is kend iránt.

— Előbb lesz ebből a sziklából vaj, mert keményebb a te apád szive a sziklánál is.

— Várjunk még Jóska.

— Mire várjak? mulik az idő, ez éjszaka elváthatik a dolog és háha az Isten is megszán már minket, nekünk adja a kincset.

— Nincs ahhoz az Istennek semmi köze Jóska, az ördög az a pénz, a boszorkányok éinek abból.

— Ne félj ugy, lelkem Erzsók, ne is próbálj lebeszélni, mert én mégis elmegyek. Isten áldjon meg galambom.

— Jóska, Jóska, ha Istent ismer, ne hagyjon itt, ne menjen abba a hegybe, megkívánja kendet a hegy lelke. Erzem én ast előre.

De Erzsók hiába sirt, hiába könyörgött,

Jóska lecsókolta orcájáról a könnyeket és a hegynek indult.

Mikor Erzsók már végképp eltűnt a legény elől, a lány magára borította a szoknyáját és a kerteken keresztül futásnak indult, meg sem állt a falu legutolsó házáig.

Már jól bealkonyodott mire odaért.

Erzsók nem félt, bátor szívvvel nyitott be a Lidi néni házába, pedig Isten bocsáss meg neki, Lidi néni volt a falu boszorkánya.

Nagyot is nézett a vén banya, mikor karácsony szent estéjén a bíró leányát látja házába lépni.

— Mi hozott ide Erzsók leányom.

— Lidi néni szörnyen nagy az én bánatom. Aztán töviről-hegyire elmondta az ő életét, egész addig, hogy Jóska miatta ment el a Várhegybe pénst keresni.

— Ugye, őt félted most?

— Ot, őt, Lidi néni!

— Hát akkor mért nem mentél vele te is?

— Nem volt bátorságom.

— És most elmennél ugy-e, ha lenne kivel?

— Ugy van, Lidi néni.

— Jól van no, én elvezetlek téged Jóska-hoz, de ezt a fáradságotat jól megfizessed, mert látod ez éjjel nekem is lenne dolgom ott azon a hegyen.

— Tudom, Lidi néni.

— Ha tudod, akkor azt is tud meg, hogy elmaradásom nagy kárral jár.

Torontáli szőnyeggyár részvény-társaság.

Igazgatóság:
Budapest, Aradi-utca 48.

Gyártelep: Nagy-Becskekereken.
Képviselőség:
Béce, I., Wipplingerstrasse 14.

Főraktár:
Budapest, VI., Andrássy-ut 4.

Különlegesség: Smyrna és torontáli szőnyegek.

1007-2.2-IV

A hivatalos melléklet 260. számával.

közönségének osztatlan rokonszenvét és becsülését.

Lesz alkalmunk Rónay Jenőnek érdemeit bővebben méltatni, e helyütt csak felemlíteni kívánjuk, hogy egy bizottság alakult, mely főispánunk jubileumát március 15-én kívánja megünnepelni, a mely napon Rónay Jenőt kinevezték gyakornokká. A bizottság élén a vármegye közkedveltségű alispánja dr. Dellimanics Lajos áll.

A nevezett napon díszközgyűlés leend, melyen Rónay Jenő érdemeit jegyzőkönyvileg fogják megörökíteni. A közgyűlés után az ünnepelt a különböző küldöttségeket fogadja.

Az ünnepnapot megelőző estén fáklyásmenetet terveznek és esetleg bál lesz a kaszinó termeiben.

A jubileum iránt nemcsak Nagybecskerekben, de vármegyeszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

Értesüléstünk szerint a polgárság körében szintén megindult a mozgalom, hogy ezt az egész város közönségére örömtünnetet képező alkalmat fényesen megüljék. Az összes egyetek és társulatok szintén részt kérnek az ünnepségekből.

Az egyes járásokban, mint halljuk külön bizottságok buzgólkodnak a jubileum érdekében.

Községi elemi iskolánk decentralizációja.

Nagybecskerek, december 24.

Ezen és „Községi iskolánk baja” cím alatt a „Torontál” f. évi 235., 240. és 243. sz. alatt 3 cikkely jelent meg, a melyek mindegyike már csak annyiban is örömmel tölthet el bennünket, mert egy városunk közművelődési fontosságú ügyével behatóan foglalkozik. Tagadhatatlanul nagy áldozatkészséget tanúsított városunk közönsége mindenkor, ha a közoktatás ügyei est megkivánták, a mit községi népiskolánk épülete, belső berendezése és viszonyitva sok más községben fennálló fizetésbeli ellátáshoz, tanítóinak fizetése is tanúsít. Főgimnáziumunkat is városunk áldozatkészsége az ország legtekintetesebben ellátott és felszerelt középiskolái közé emelte.

Az állam által fenntartott polgári és középkereskedelmi iskolának palotaszzerű épületet emelt, ezt fényesen berendezte, taneszközökkel felszerelte,

az intézetet fűtéssel állandóan ellátja és a dologi kiadásokhoz évi 1000 frttal járul.

Az összes felekezeti iskolákat, valamint a nőegyleti és állami kiadódókat tetemes összegekkel segítyezi. És mindezen kiadásokat, valamint a kölcsönvett pénzekkel emelt iskolai épületek törlesztését alap- vagyon hiányában városunk közönsége pótdókból fedezi.

Nem azért soroltuk föl ezeket, hogy ezzel esetleg arra mutassunk, mintha városunk közönsége újonnan jelentkező szükségletekkel szemben a non pos-umus sémájára kívánna visszavonulni, hanem azért, hogy minden további költkezésében a jól megfontoltság és kellő átgondoltság és pontos számítás jusson teljes érvényre.

Tagadhatatlan az, hogy akkor, mikor községi iskolánk épülete tervezetett, a forgalom a Bonnász-útcában nem olyan élénk és nem olyan természetű volt most.

Amde akkoriban a helybeli kir. kincstári uradalom összes földjei itt helyben lakók által lettek megművelve; ez okból 100 meg 100 kocsi közlekedett kifelé éjjel nappal a Bonnász-útcán át, holott most, hogy többet ne említsék, a kincstári földek nagy része a muzsiai telepesek tulajdonában és megművelésében áll; ugyanezen jött be számtalan kocsi gabonával és egyéb terménnyel, meg élelmi cikkel. A helybeli vasutak megnyitásával a vidéki kocsiforgalom folyton apadt, de annyira sohasem, mint a nem régen megindult szombolyai keskenyvágány által. Igaz, hogy a vasutak által előidézett hirtő megérkezéssel kocsiforgalom felelte élénk és sajos, de egészben véve a különbség a régi és mostani kocsiforgalom között nem oly lényeges és talán nem is zavaróbb mint régebben.

Tagadhatatlanul sajos a keskenyvágány vasut vonatának csöngetése, gépeinek szakatolása és bőmbőlése, de még jó, hogy a vonatok nem az előadási órák idején közlekednek; persze jobb volna, ha ezek egyáltalában nem az iskola mentén járnának. Ebből kifolyólag a kezdetben érintett közlések egyikében az az nézet nyert kifejezést, hogy a községi népiskolának valamely más csendesebb helyen kellene új épületet emelni. Az ezen nézetet valló, különben a népiskolák decentralizációját szükségesnek nem tartja. Mi pedig éppen ezt tartjuk olyannyira égető szükségességűnek, hogy ezzel kívánunk behatóbban foglalkozni legközelebb és mostan még csak annak siettség kifejezést adni, hogy a jelenlegi iskolai épületet még jó ideig a jelen cél szolgálatában hagyandónak véltük, már csak azért is, mert ezen valóztatni, nem mondjuk, lehetetlen, de nem könnyű dolog lesz.

Ö. V. P.

A holnapi gyűléshez.

Nagybecskerek, december 24.

A nagybecskereki szabadelvű párt holnap délután a kaszinó termeiben gyűlést tart, melynek célja a jelenlegi parlamenti állapotokkal szemben állást foglalni. Tudjuk ugyan, hogy hasztalan hangzik el az az intő szó, mely saját bajtársai, a disszidensek oldalán hangzik fel és az obstrukciót messze elhallatszón hangon elítéli, sem a megbotránkozás hangja, mely a magyar és igazán nemzeti törvényhatóságok tanácsstermeiben fel-feldörög, s a mely nyugalmat és békét, rendezett parlamenti tárgyalásokat és az államháztartásban a folytonosságot kéri; sem a király hangja, mely a legörültebb parlamenti keveredés közepett csak az imént is legmagasabb kegyérről és teljes bizalmáról biztosította báró Bánffy miniszterelnököt; semmi, semmi sem használ a képviselőházi ellenzéknek, mely örült elbizakodottságában nem látja a veszélyeket, melyek az országra várnak és szenvedélyek által kergetve rohan a lejtőn, államot és kormányt olyan állapotba kényszerít, mely pótolhatatlan kárt és pótolhatatlan veszteséget jelent.

Elég hangosan ki lett jelentve, hogy e vad obstrukció mellett elfogadható okot felhozni nem lehet, mert nem létezik. Az indemnitást az országnak kell megszavazni, melynek fizetését nem lehet beszüntetni, melynek kötelezettségeit minden körülmények közt teljesíteni kell a éppen azért nem bizalmi szavazat az indemnitás megadása, hanem csak korlátolt felhatalmazás arra, hogy a kormány az állami ügyeket rövid időre az előző évi budget alapján tovább vezetheti. Ha tehát az indemnitást nem szabad alkalmul használni arra, hogy az obstrukció kétélű fegyverével hadakozzék az ellenzék és ha már ez az eljárás igen mély színvonalra fokozza le az ellenzék hazafiasságát: még kevésbé szabad a kiegyezési javaslatokat az obstrukció ürügyétől elővonszolni, mert ez az eljárás szemmel látható rosszhiszeműséget foglal magában, melyet minden, csak félig érettt politikusnak rögtön fel kell ismernie. A kiegyezési javaslatokat érdemileg egyetlen egy pontjukban sem támadták meg Magyarországra javára oly sok kedvező s oly sok jó van azokban, hogy tartalmukat joggal nevezhetjük teljes vívmánynak. mely okvetlen kell hogy áldására szolgáljon az országnak. Az a kifogás, hogy báró Bánffy miniszterelnök az önálló rendelkezési jogra vonatkozólag az ő és a kormány szándékai felől nem nyilatkozott volna, vagy nem kellő időben, csak üres szóbeszéd, melynek semmi tartalma sincs, mert báró Bánffy már az első hozzá intézett kérdésre kijelentette, hogy az 1898. I. t.-cikkelyt a kormány teljes érvényben állónak ismeri, de hozzátette a miniszterelnök, hogy az önálló rendelkezés jogát a kormány nem kívánja a teljes gazdasági elkülönítés értelmében magyarítani és alkalmazni, vagyis a kormány a közös vámterületet óhajtja.

De az ellenzékhez a józan ész okával hozzáférni nem lehet, az örültséget okokkal meggyőzni lehetetlen. Amde az ország közvéleményét kell felvilágosítani, a közvélemény foglaljon állást fokozott mértékben az ellenzék menthetetlen tüzme ellen, melylyel bevallottan kizárólag a miniszterelnök személye ellen fordul.

És itt mindjárt világosan ki kell jelentenünk, hogy az ország egész közvéleménye a miniszterelnök részén van, aki Magyarországot nemzeti tekintetben egységgé tette, egységes nemzeti állammá alakította, melyet a nemzetiségek benn az országban tisztelnek s Európa más nemzeti elismernek és becsülnék. A centrifugális nemzetiségek erőszak alkalmazása nélkül hűséges hívei lettek a szabadelvű és türelmes Magyarországnak és Budapest felé gravitálnak, mint egykor Bécs felé gravitáltak.

— Kipótóloom, csak vezessen aieelőbb Jóska-hoz.

Lidi néni felvette vastag ködmönét, a kebelét, meg a szobát telerakta valami bűbájós füvekkel és utnak indultak.

Mikor a hegy alá értek, a boszorkány így szólt Erzsókhoz:

— Nézd lányom ez itt a keresztut. Ejjel 12 órakor ezen az uton fognak tüzes szekeren átmenni a boszorkányok, ha itt maradszál, téged is felvennének.

— Fessünk innét, Lidi néni.

— Ne félj no, még nem ütött az óráju. Most vedd ezt a követ a markodba, fordulj hármat a sarkad körül, forgás közt hajtsd el ezt a követ, a merre ez fog gurulni, annak irányában leljük meg Jóskaát.

Erzsók szórul szóra ugy tett. A kö irányában tovább mentek. Már jót haladtak, mikor a távolban olyan szentjános bogárka féle világosságot láttak meg.

— Látod lányom, ott járnak a lidécek a péns után.

— Mi az a lidérc, Lidi néni? kérdi remegve Erzsók.

— Ha a fekete jérce első tojását hónod alatt kiköteted, az a kis csirke lesz a lidérc, a ki neked a pénszt hordja.

— Est megcseseleksem, én is Lidi néni, csak rátaláljak most Jóskaára.

— De nem addig van az lányom, előbb el kell adnod lelked üdvösségét az ördögnek és beállni a boszorkányok közé.

— Azt is megteszem, csak Jóska kerüljön vissza. Mintha az Isten nyomban meg akarta volna büntetni Erzsókat gonosz szándékáért, egyszerre olyat dörögött a hegy, mintha mennykő ütött volna bele.

De erre már Lidi néni is elhagyta bátorsága, földre borult és egymásután hánytva a kereszteteket.

De Erzsók nem magára gondolt még most sem.

— Jóska, Jóska hol van kend, kiabál torkaszakadtából.

Szavára a hegy újabb dörrenéssel felal.

Futásnak indul a sötét éjszakába, arra felé, a honnan előbb a fényt látta.

— Jóska, Jóska, feleljen hát, én hívom. Erre már a hegy sem felel, sötét, néma minden körülötte.

Egész éjjel ott futkosott a sziklarakások között, egyre a Jóska nevet kiabálva. Reggelre elhagyta ereje, ledőlt egy nagy sziklára és ott elaludt örökre.

Másnap, hosszú keresés után, ott találta Erzsókat az apja a kővön megfagyva.

Az alatt a szikla alatt lelték meg Jóska összekuszott testét is.

Mindkettőjüket megkivánta „a hegy lelke.”

Amit pedig báró Bánffy miniszterelnök a nemzeti aspirációk terén tett, amit a magyar ügy szolgálatában a nemzet számára kivivott, az örökre feledhetetlen marad a magyar nemzet előtt. És az ország, amely csak rövid idővel ezelőtt a tiz nemzeti szobor felállításának elrendelésekor ujjongva örült, a német császár budapesti látogatásakor örömszajban uszott, a magyar katonai intézetek felállításakor örömkönyveket sirt, ez az ország méltán fel van hóborodva a szivtelen és esztelen brutalitás miatt, melylyel az ellenzék a magyar nemzeti politika megteremtőjét és pártolóját személyében üldözi a helyett, hogy örök hálával emlékeznék meg tényeiről.

A magyar nép egyenes esze, mely nem ismer csalafinta fogásokat, tiltakozik az ellen, mikor az ellenzék eljárását hiszékeny emberek által hazafiasnak nevezni hallja.

HIREK.

Tájékoztató.

Dec. 25. Nagybecskereki szabadlevélek értekezlete.
December 26. Torontáli orvosok vál. ülése.
December 31. A kaszinó Szilveszter-estélye.
December 31. Kereskedő ifjak estélye.
Január 3. A t. gazdasági egyesület közgyűlése.
A villamos világítással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órástól nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5 óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8 óráig urak részére.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső ünnepek miatt kedden délután 5 órakor jelenik meg.

— **Karácsony.** „Hermatoszatok égi magasok“ zengett kétezer évvel ezelőtt a nagy próféta ajkain a magasztos ige.

Es betölt az idők telje, és megszületett a várva-várt Messiás, ki egy új világot alkotott a szent hajdanok elzúllott romjain; ki egy új paradicsomot teremtet az elveszett helyén. Adott hitet, vallást, társadalmat a négyezer év alatt megbomlott emberiségnek.

S felgyújtotta a keresztény szeretet szöveteit, mely nem csak a múlt, de a messze jövő éjszakáját is megvilágította.

Nem mint hatalmas ur, csillogó fény és diszpompában ragyogva jött, hanem mint koldus, szerény alázatosságban született Betlehemben egy rozsdant istállóban.

Nem mint ellenállhatatlan hadvezér, kinek lábai alatt országok rengenek, hanem mint feddhetlen életű szent és bölcs, beszédei és példái által hódította meg a világot.

S ha egy Julius Caesar, egy Antonius tudott maga iránt érdeklődést, vonzalmat költeni, az érthető; de hogy egy rongyok között született názáreti gyermek egy egész világ közszeretétét és csudálkozását magára vonja, azt csak úgy érthetni, ha természetfeletti küldetésére, csudás életére gondolunk.

Egy elhagyott kis jászol, egy mosolygó kieded gyermek, néhány pásztor magában véve csak simplex köznapi fogalom; de ha meggondoljuk, hogy ez egyszerű jászol körül négyezer év szelleme lebeg, s hogy sz istálló felett mezenyi sugár lobog s a magasban titokzatos égi dallama zeng a „Gloria“ nek; s hogy a mosolygó kieded arról a jövő hajnala dereng hosszú századokra; lehetséges közönyvel el-takarai sziveinket.

Gloria in excelsis Deo!! . . .

S a megszületett kieded Jézussal elterjedt a keresztény szeretet, mely megnesemítette az egész világot; s kulturális életünknek hajnala felragyogott . . .

E szeretet és műveltség legszebb ajándoka lón a világnak, melyet csak egy kiengesztelt Isten adhat az ő nemzeteinek.

S e szeretet ellenállhatatlan vonzalommal tölti el a sziveket, mert lehetetlen elvitatni égi származását.

A szent karácsony ünnepe tehát a szeretet ünnepe.

. . . S e szeretet gyulasztja, táplálja, erősíti sziveinkben a hitet, mely nélkül pusztá-

fogalom, merő hiúság minden, s mely nélkül országok, nemzetek bomlanak és dőlnek össze . . .

Kinek ma legszentebb ünnepét üli tehát az egész keresztény világ, az a szeretet világát nem rejtette véká alá, hanem magasra emelte, hogy hadd lobogjon. Helyezzük el mi is a mi sziveinkben; s tetteink mérlegénél ez mutassa a számokat, mert e megvilágítás mellett lehet boldog csak egy ember, egy egész család és az összes emberiség . . .

— **Az isteni tiszteletek sorrendje.** A karácsonyi isteni tiszteletek sorrendjét a következőképpen állapította meg a római katolikus plébániahivatal. Szombat éjjel 12 órakor éjféltől mise, mondja Szabó apát a szokásos segédlettel. Vasárnap reggel 7-kor pásztormise, 1/8 kor Szabó apát német, 1/9 kor Raskó Sándor segédlelése magyar, 10 kor pedig Amschlinger Ferenc segédlelése német szentbeszédet mond. A 10 órai ünnepélyes nagymisén viseli Szabó apát első ízben az infulát. (A kóruson egy vegyes kar Kempter misét énekel.) Hétfőn reggel 1/8 kor Szabó apát német, 1/9 kor Amschlinger magyar és 10 kor Raskó Sándor szentén magyar nyelven mondanak szentbeszédet.

— **Erzsébet-emlék Muzslyán.** Felső-Muzslyán Takács József közbirtokossági elnök és D. Bodó Sándor nyug. jegyző, ottani lakos, megalmat indítottak az iránt, hogy a népiskolával átellenben Erzsébet-fákát ültessenek s a fákából alkotott kör középre márványemléket állítsanak fel. Az emléket, mely impozáns, szürke márványból való obeliszk, a derék muzslyaiak fil-lerrenként összeszedett pénzen vásárolták meg, úgy, hogy néhány nap múlva már fel is állíjják, kegyeletes emléke gyanánt a hasznos érzületű telep lakosoknak. Az emlékre a következő felirat jön: O felsége Erzsébet királyné emlékére felállítottat 1898 évben.

— **Előléptetés.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Falquet Alajos nagybecskereki ált. felső kereskedelmi iskolai tanárt a X. fősztési osztály második fokozatába előléptette.

— **Uj esperesi kerület.** A megyés püspök a fehértempomi esperesi kerület, melybe tizen-négy plébánia és hatvanhárom több filiale tartozik, könnyebb adminisztrálás végett két esperesi kerületre osztotta: a fehértempomira és a pancsova-ira; egyben a pancsovi esperesi kerület ideig-lenes vezetésével pedig Zablár József atyára a plébánost bízta meg.

— **A szegények karácsonya.** Nagy és előkelő közönség jelenlétében folyt le a jótékony nőgyűlés óvodájában a karácsonyi ünnepély, mely örök emlékezetébe vésődik a gyöngéd kedélyű kicsinyeknek, nemkevesebb azonban a szegény árváknak, kik ilyenkor meleg téli ruhát szoktak kapni a mi nemesszívű, áldozatkéssz aszonyaink jótéteménye folytán. Nagy nap volt ez rájuk nézve s ott gyönyörködött tiszta örömlében tiszta örvendezéssel Nagybecskerek város valamennyi előkelő urhályga, élükön Rónay János-vel és dr. Dellimánics Lajosnéval. Valamennyi szegény gyermeknek jutott valami. Az egyik meleg ruhát kapott, a másik téli cipőt, sokat pedig teljesen felöltöztettek. Arván árul-keitek a kicsinyek, verseket mondtak a végül lakmároztak az összegyűjtött édességekből. — Steinbach Antal tanfelügyelő megható beszédben köszönte meg a sok jótéteményt, a mi-ben a szegények részesültek, mert valóban a jótékony nőgyűlés tagjainak nőhöz illő nemes szívére vall, hogy azt a napot, mely az általános öröme ideje, kegyes adományokkal örvendetessé tessék azon szerencsétlenekre nézve is, kiknek e nélkül Karácsony napja is épp oly szürke, szomorú, örömtelen volna, mint az év többi közönséges napja. Angyalok köztölték egykor Betlehem környékén a pásztorokkal az Üdvö-zítő születésének híret, de angyalok, a jótékony-ság angyalai, a mi asszonyaink is, mert öröm-teljessé tessék a szegények karácsony ünnepét.

— **A kishíd állapota.** A városi mérnök legutóbb megvizsgálta a Béga kishidját s konsta-tálta, hogy az a rendőrkapitányság által házilag annyira helyreállított, hogy a tavasszal semmi javításra nem szorul. A városi tanács ennek folytán megbísta a mérnököt és a rendőrka-pitányságot, hogy a hid alakját folyton éber figyelemmel tartsák s tavasszal a szükséges helyreállítások tekintetében a tanácsnak tege-nyek jelentést.

— **Erzsébet királyné emlékszo-brára**
Rónay Oiga főispánné gyűjtőívén folytatólag befolyt:

	frt kr.
Alibunári állami iskola tantestület . . .	8.—
Török-Becse község	10.—
Nagy-Teremia község	10.—
Dolacsi plébános	2.—
Kasthali Lajos	3.—
Összesen	32.—

Ehhez az eddigi . . . 880 85

Eredmény . . . 912 85

Előző gyűjtés . . . 13707 63

Főösszeg . . . 14620 48

Ebből 912 frt 85 kr. a Torontáli takaréks-és hitelbanknál van gyűmölcsözőleg elhelyezve.

— **A salsonból.** Tegnap volt a drukkók drukkja, a karácsonyi értesítő kiosztásának nagy napja. A diákok kriszkiadilje tegnap szállított alá a tanári konferenciás szobából, a hol kérélelhetetlenül itáltak „jelesek“ és „szekundák“ fölött. A középiskolákban ugyanis tegnap osztot-ták ki a karácsonyi értesítőt, sokak öröme és még többek szomorúságára. Ez ezel hazza vonul a diáksereg két heti pihenőre, hogy ujult erővel neki lásson a második időszaknak, a mely nem oly szigorú szokott lenni, mint az első, a karácsonyi időszak. Hány mama rendezett tegnap verseny sirat legéd-sabb Pistukájával? Hány? . . .

Bizonyára sok ember gondol mostanában arra, hogy fekete lesz az ezidei karácsony. Már pedig karácsonyt hó nélkül elképzelni nagyon keserves. Bármikor is gondoljunk karácsonyra, fölmerül előttünk a havas híztestő, a szuszmarás fák, a csilingelő számokkal népes utcák. Babo-nás félelemmel rattog a gazdaszember a fekete karácsonytól, de még a városban is epkedő vágyódással várják reggelre a havat.

Reggeire kelve, sejtáságosan homályosak voltak az ablakok. Micsoda? Jégvirágok lenné-nek? Az utcák folyókai finom jégcsövegbe borul-tak, nem lehetett ezt már letagadni; itt van a tél, megkezdhetik a szegény emberek a küzdel-met az Isten hidege ellen, csak a fa- és saén-kereskedőknek derült ki. Amolyan téli hangulat fogta el a kora reggeli munkára sielő közönséget. Tegnap reggel arról az egyetlen szenzációról folyt a társalgás, hogy: Bró! Ba hideg van! Dél felé kisült a napsugár s a hőmérő fe szökött, egy időre, hogy délután és este újra lesüljed-jen. A hideg azonban igen kellemes, kiosalta a közönséget az utcára s a fagy ellenére, sokan tele tüdővel szívták magukba a pompás levegőt.

— **Fegyelmi ügyek.** Torontálvármegye közg. bizottsága fegyelmi választmánya december hó 23-án tartott ülésében a következő ügyekben döntött: 1. Veiner Zsigmond nagykiindai izrael. tanító elleni fegyelmi határozat. Beszűnttetetik. — 2. Gavrilovits Boldizsár idvori közs. tanító elleni fegyelmi határozat. Beszűnttetetik. — 3. Böcs Tósa szerb-padoi felüggeztett bíró feleb-beszés 48665. sz. állsp. fegyelmi határozat ellen. Az I-és foku határozat helybenhagyatik. — 4. Buzsádjá Panta végzettség nélküli közs. tanító elleni fegyelmi határozat. Dorgálásra ítéltetett. — 5. Legotica Szilárd tor-eriveti tanító fegy. ügye. — Dorgálásra ítéltetett.

— **Temesvár — makó — vásárhelyi vasut.** A mit már egy idő óta vásárhely — makói vasut-nak neveztek, ujabb időben ismét hosszabbik nevével kezd szerepelni. Tegnap érkezett egy miniszteri leirat a vásárhely — makói vasut végre-hajtó bizottságának elnökéhez: Lenovics József csanádi főispánhoz, melynek tartalmából az tűnik ki, hogy a makó — nagy szent-miklósi vonalrész-tyével is foglalkoznak. A leirat tudatja, hogy a temesvár — nagy szent-miklósi h. é. vasut rész-vénytársaság a m. kir. államvasutak Nagyszent-Miklós állomásától Apátfalván át H. M. Vászár-helyig új vonalat tervez, melynek engedélyességi tárgyalása január 10-én lesz a miniszteriumban. A tervezett makó — vásárhelyi vasut elnökét oly eszből hívja meg a tárgyalásra a miniszter, hogy es alkalommal a tervezett hm.-vásárhely — makói h. é. vasut megépítésének ügye is a tárgyalás keretében bevonható s ekként a két va-su tervezett kivihetőségének kérdése is elbírál-ható legyen.

— **Párbaj.** Verséről jelentik: Dr. Mar-kovics György és dr. Adámayer Ferenc hely-bai ügyvédek közt szóváltásból kifolyólag párbaj volt. Adámayer a jobb arón egy kardvágást kapott, míg ellenfele sértetlen maradt.

— **Reformátusok karácsonya.** A Nagy-Becskerek és környéki ev. református egyházakban az isteni tiszteletet a következők: Nagybecskereken 25-én d. e. 10 órakor urvasora kiosztás. Este 7-kor vallásos előadás a felsőkerék iskolában. Beszél Szabó Lajos debreczeni pap-növendék. 26-án 10 órakor isteni tisztelet, tartja Szabó Lajos, ki holnap Törökbecsben prédikál a tiszaparti leányiskolában. Másnapon Szalay József osztja ki ugyan ott az urvasorát. Erzsébetlakon hétfőn d. u. 3 órakor tart isteni tiszteletet Szabó Lajos.

— **Orvosok ülése.** A torontálvármegyei orvosok nyugdíj egyesülete folyó hó 26-án délelőtt 10 órakor tartja Nagybecskereken az alispáni kisteremben első választmányi ülését, melyen az egyleti pénsek elhelyezésének kérdését beszélik meg és az alapszabályok néhány pontját fogják részletesebben értelmezni.

— **A dísznőpörkölésekről.** Lapunk egy barátja írja nekünk Musslyáról a következőket: Nem tudom, hogy a magyar falvakban mindent divik-e még ez a szokás, de Felső-Muzslya településben uszá vált az. Mint tegnap is a legnagyobb szelvény közepett az udvarban, amely szüfolva van külföldi szálak takarmánnyal, szomszédom dísznőt pörkölt; figyelmestetősemre, hogy vajjon mit gondol ily förtelmes időben ilyesmit cselekedni? azt a lakónikus választ nyertem, hogy hiszen ez már régen így volt nálunk, a többiek is így cselekedtek és cselekszenek még ma is. Szinte borsalmas látni azt, hogy szelvényes időben a szalmakaszlak tövében tessék a műveletüket udvaraikban, hogy közelebbre essen a szalmahordás. Talán mégis csak jó lenne, ha derék főkapitányunk ezen a bossorkányok elégtetésére emlékeztető cselekménytől a lakosságot szigorú rendbüntetéssel tiltaná, útnak ők ezen furcsa hentes mesterségüket továbbra is, de nem bent a helységben, még pedig száraz időben, néha a legnagyobb szelvényben. D. B. S.

— **A keztük.** Sokat nevetnek mostanában a Gyuri ur esetén, aki egy idő óta nagyon teszi a szépet egy szép úsvagy asszonynak. A minap is bizalmas együttlétben vacsoráltak egy fogadóban. Gyuri ur reggel felé ment haza. Másnap ebédnél az asszonyka, már mint a feleség — feltűnő hidegen fogadta.

— György ur kérem, — a tegnap rajta volt ruháját kiváltatni elküldtem a szabóhoz, akinek az inasa alig egy félóra alatt hozta vissza, — hogy bentfelejtődött a kabát zsebében.

Es az asszonyka haragosan összevont szemöldökkel kapja elő a hátrahagyott kezében tartott egy pár hosszú elegáns keztüt.

— Hogy került ez a maga kabátjába?

György ur elpirul, elsápad, de hát — „csöpp eszem ne hagyj el” — hirtelen keresztül villan a fején valami okos gondolat:

— Igen édesem, a Bandi öcséménél voltam tegnap este térszű és a feleségének egy jó barátját kísértük haza kocsin, — persze négyesen, tudod, a nagy batárban — és így nem kellett ő nagyságának keztüt huznia, hát én tettem zsebre, pusztán udvariasságból és így nálam maradt. De majd el jön érte Bandi még ma.

— Igen? — és az asszonyka látszólag megvigasztalódott.

Gyuri ur persze lóhalálában szaiadt az öcséséhez:

— Huj, te Bandi! Eredj csak rögtön a feleségemhez és mondd, hogy eljöttél a keztükhöz, amiket nálam felejtett az este X-né nagysága. De ügyes légy ám!

Bandi ur megy is, de sokkal egyenesebb ur, sem hogy a helyzet megálatlára emelkedett volna és odaáll a sógorasszonya elé:

— Hilda kérem! A Gyuri valami keztükről beszélt nekem az imént, legyen szives adja ide őket, mert ugy látszik, nagyon meg van miattuk röknyödve.

Gyuri ur azóta fogadóban lakik...

— **Cigányzene a kaszálóban.** A kaszáló izlése termében, melyeket Marcin Jenő, az áldozatkész vendéglős alakított legújabbán át, ezentúl minden csütörtökön és vasárnap cigányzene fogja szórakoztatni a közönséget. Csütörtökön este Rács Gyula, vasárnapokon és ünnepeken pedig Vászó senkara játsszik. Az utóbbi esetben már délután 5 órakor kezdik meg a zenélést.

Színház és irodalom.

— **Deák Péter válpőre.** Olvasóink tudják hogy a mi volt direktorunk és szép neje Vlád Gisella, ki a becskereki szinpadot régen feloszerelte a budapestivel (lévén a Magyar Színház tagja) — válnak. Assz, hogy csak az asszony akar válni. Deák ellenben kijelentette, hogy ő nem válik. A székesfehérvári törvényszék el is utasította a primadonnát, aki közben a Magyar Színház tagja lett. Deák Péter most már semmiképp sem akart elválni a kérvényt intézt a budapesti törvényszékhez, hogy utasítsa vissza hozzá feleségét, a ki őt hűtelenül elhagyta. A törvényszék teljesítette a férj kívánságát a fölhívta Vlád Gisellát, hogy tízenöt nap alatt menjen haza az urához. A primadonna ad akta tette a rejtelmes irást s nem törődött többé a dologgal. A törvényszék erre békülésre idézte meg a feleket. El is mentek tegnap mind a ketten Goczigh József bírósághoz, a ki nek kiki elmondta a baját. Hiába volt a bírő rábeszélése, a primadonna, a kinek egyébiránt vélegénye is van már, hajthatatlan maradt. Minthogy ilyenformán a békítés nem sikerült, a törvényszék nemsokára dönteni fog a válás dolgában.

— **Doktor és temerista.** Rossz idők járnak a diplomás emberekre. Nem is érdemes már azért fáradni, hogy az ember miután 9 évig fáradt, rájőjön arra, hogy okosabb volna elmenni szinésznek, a mit az ember megtehet doktori diploma nélkül is. Mint Temesvárról jelentik, dr. Dálnoky Dénes Béla gyakorló orvos, Dálnoky Béni, a budapesti opera tagjának fia, Ráthy Pál impressáriójával tegnap Krecsányi Ignác szinigazgató előtt próbát énekelt. A fiatal orvos ugyanis a világot jelentő deszkákra lép és Krecsányi aszerződöttetni kívánja. A próbaelőadást Orbán Árpád karmester vezényelte és a jelenlévők sok elismerésben részesítették a széphanu szinészjelöltet.

— **Német szinészet a Délvidéken.** Fehérttemplomból jelentik: Galts német szinigazgató, a kinek fehértemplomi és veresei szerepléséről már megemlékestünk, most végébe be a délvidék e két városában előadásait. De társulata a legprimitívebb igéyeket nem elégitette ki s ezért a közönség támogatása is elmaradt. Pedig szép reményekkel jött ide társulatával a féli szinidény kedvetlen, azt híván, hogy e két város nemzeti lakossága — csak hogy német előadásokban gyönyörködhessek — bármilyen társulat segítségével és pedig érdemén felül; azonban csalódott. Mostani kudarcra tehát legalább egyelőre elvesszi a kedvét attól, hogy hamarjában idejőjön.

— **Az elnyomatás és a szabadságharcok kora.** Magyarország egyik legsumorubb, de a hazafiúi erényekben leggazdagabb korszakát írja le Aczady Ignác, akadémiai tag, abban a legújabb történeti munkájában, mely most teljes kötetben jelent meg, mint az Athenaeum részvénytársaság által kiadott „A Magyar Nemzet Története” című tíz kötetes nagy munkának VII. kötete. Ennek a kötetnek címe, „I. Lipót és József kora. 1657—1711.” Ez a kötet most utólag jelent meg, mivel ennek a nagy millenniumi vállalatnak a nyolcadik és kilencedik kötete már előbb jelent meg; sőt nem sokára, a tizedik kötet közrebocsátásával be lesz fejezve a nagy történelmi munka, melyhez fogható terjedelmre, gazdaságra, tartalmasságra és a kiállítás pompájára nézve eddig nincs a magyar irodalom terén. Es a hetedik kötet az idegen uralkodóház idegen udvari politikussainak és államférfianak, hazánk és nemzetünk önállóságának, függetlenségének megszüntetésére irányuló törekvéseit és erőszakos kísérleteit tárgyalja. A török hatalom mindinkább meggyengül, tért vesz hazánk földjén. Csak egy kis erély és határozottság kellene hozzá és hazánkbelül végleg ki lehetne űzve a törököt, mely itt közel kétszáz esztendeig pusztított. Amde ezt nem teszik a bécsi udvari politikusok, attól tartván, hogy ha Magyarország felszabadul és a magyar nemzet megerősödik, akkor a bécsi urak nem bírhatnak többé a magyarokkal. Inkább elnésték tehát, hogy tovább

marcongolja, tovább fojtogassa a török a magyart. Végre Bécsben is győzött egy pillanatra a jobb vélemény és elhatározták a végező leszámolást, a hódító hadjáratot a török ellen és Lipót császár és király néhány kil' nő hadvezérek sikerült a törököt egészen kissorítani az országból. Most azonban még a török hódoltság-nál is szomorubb korssak következett hazánkra. A visszakorúlt, uratlan földet, az ország termő, alföldi vidékei felett külföldi szoldosok osztonkedtek. Idegen családok óriási birtok-területeket kaptak; megkezdődött a bécsi udvar telepítési politikája, melynek célja oda nézett, hogy a régi magyar családok befolyását idegen telepítésekkel ellensúlyozza. Hogy pedig a mérleg serpenyője lehetőleg egyenletes legyen, avagy a magyarok kárára billenjen le, a hóhérbárd is megkezdte működését. A legnemesebb fejek hüllottak le a pallos alatt, a legkittünőbb magyar hasafiak vesztették drága életüket a vérpadon. Az elgyengült nemzet egy ideig némán tűrte iszonyu szenvedéseit, majd a kétségbeesés végső ellenállásra kényszeríti. Egymást érik az összeesküvések, a lázadások. Ezzyszerre pedig felkel az egész magyarság II. Rákóczi Ferenc alatt „Pro libertate.” Ez a hősiességben, vitézségben, hazafiúi és katonai erényekben egyaránt bővelkedő, legragyogóbb, tiszta jellemű férfiu és nevének varázsa egyesíti az elégtelen magyarokat. Megkezdődnek a kuruc háborúk, melyek azonban szomorúan végszűntek. Az árulás, a hasonlóság, az önség, az irigység győz. A dicső fejedelem híveinek kis csapatával bujdosóvá lesz, az egész ország és nemzet a bécsi urak hatalmába kerül. Ennek a rendkívüli változatos és tanulságos korszaknak történetét írja le Aczady Ignác remek tollal és a kutató történetirodalom legújabb vívmányainak felhasználásával. A hatalmas szöveget erre a korszakra vonatkozó 44 darab pompás kivitelű műmelléklet és 233 díszes szövegkép világítja meg. A kötet ékes vássonkötésben, gazdag aranyozással bármely hazai könyvkereskedésben kapható. Ara 8 ft.

Táviratok.

A király karácsonya.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ó felsége ma reggel Wallseeba utazott, mint a hol a karácsonyi ünnepeket tölteni fogja.

Thun gróf gyászja.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Sulyos csapás érte gróf Thun osztrák miniszterelnököt. Mint ugyanis Bécsből jelentik, a gróf neje ma reggel meghalt.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, dec. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: Elterjedt hírek szerint a legújabb határozat az, hogy a titkos iratesemót közlik ugyan Morinaud ügyvéddel, csupán a csomó bizonyos akták tartják vissza, a melyekbe nem engedik belépillantani.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1898. december 24.

A készárúvizet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilo	100 kilogr. ára		kilo	100 kilogr. ára	
		frtől	frtől		frtől	frtől
Bánsági	uj	78	10.30	80	10.55	10.60
Tiszavidéki	„	78	10.50	80	10.75	10.80
Postvidéki	„	78	10.45	80	10.70	10.75
Bácskai	„	78	10.55	80	—	—
Rozs	uj	elsőrendű	70—72	8.15	8.30	
„	„	másodrendű	—	8.15	8.25	
Árpa	„	takarmány	60—62	6.10	6.40	
„	„	égetni való	62—64	6.70	7.50	
„	„	sörfőzésre való	64—66	7.70	8.50	
Zab	„	—	39—41	5.70	6.05	
Tengeri	„	bánsági	—	5.55	5.60	
„	„	másnemű	—	—	—	

Selyem báliszövetek 45 krtól

14 frt 65 krig méterenként — saját gyárainból —

— Henneberg G. selyemgyárai, Zürichben

(cs. és kir. udvari szállító.)

valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — sima, csipős, kockázott, mintázott és damaszt stb. (mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasztóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.

Svájcha kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

VASUT-ÜGYEK.

18185/898. szám. Torontái helyi érdekű vasutak.

A folyó hó 7-én megejtett alapszabályszerű kisorsolásnál az 1895 évi január 1-én kibocsátott elsőbbségi kötvények közül a következő kötvények lettek kisorsolva és pedig:

1. A 200 korona névértékű kötvények közül: 1888, 2157, 2271, 2325, 2417, 2445, 2563, 2641, 2767, 2780, 2845, 2892, 2940, 2952, 2960, 2962, 2963, 2966, 2979, 2990, 3007, 3190 és 3212 szám.

2. Az 1000 korona névértékű kötvények közül: 5018, 5047, 5083, 5193, 5668, 5752, 5833, 6054, 6055, 6225, 6333, 6443, 6565, 7136, 7591, 7728, 7824, 7835. és 8052. szám.

3. A 2000 korona névértékű kötvények közül: 10003, 10518, 10639, 10790, 10868, 11019, 11276, 11343, 11513, 11593, 11825, 12088, 12166, 12378, 12395. és 12463. szám.

A kisorolt kötvények beváltása 1899. évi január 2-től kezdve fog a társasági pénztárnál Nagybecskerekén vagy a Pesti magyar kereskedelmi bank pénztáránál Budapesten eszközölni.

Nagybecskerekén, 1898. évi december hó 10-én.

Torontái helyi érdekű vasutak.
(Utánnymat nem díjaztatik.)

Nyilttér.

Tartalékos tisztii kinevezésekre jó és olcsó

egyenruhákat és egyenruházati cikkeket ajánl 1101-1.1

Első délmagyarország egyenruházati intézet

Kolarits Nándor, Temesvár.

Árjegyzőkek bérmentve és ingyen.

* Az e rovat alatt kösölteként nem vállal felelősséget a szerk.

Hirdetések.

Aracs község előljáróságától.

6941. szám 1898.

1098-3.1

Arverési hirdetmény

Alulírott község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az aracsi községi közlegelő utáni beszédési jog 1899. évi január hó 23-án délelőtt 9 órakor megtartandó árverésen egy évre haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 27.000 forint. Együttal közhírré tétetik, hogy a „Málta“- és „Szent Mihályac“-féle községi legelők 1899. január hó 21-én délelőtt 9 órakor hasonlóan egy-egy évre haszonbérbe adatnak.

Az árverési feltételek a községi jegyzői hivatalnál betekintheők.

Kelt Aracson, 1898. évi december hó 21-dikén.

Rankovits Szvetozár, jegyző.

Neatnicza Zsiva, bíró.

24.362 szám 1898.

1097-2.2

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A Nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszteriumnak 1898. évi december 8-án 86.475. szám alatt kelt magas rendelete alapján az ujpécsi 1652/1., 2., 3., 4., 5. és 6. helyrajzi számu 16. 889/1600 holdas „Marhajárás“ nevű földnek örökaroni eladása végett az aradi m. kir. jószágigazgatóság hivatalos helyiségében az 1899. évi február hó 7-ikén d. e. 10 órakor 2665 frt kikiáltási ár mellett nyilvános szó- és írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött árverés fog tartatni, melyre venni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy bánatpénztől 10% követeltetik úgy a szó- mint az írásbeli ajánlatoknál, mely utóbbiak lepecsételve a megfelelő cimarral és 50 kros bélyegjeggyel ellátva az árverés megkezdéseig az árverező-bizottságnál, esetleg ezen jószágigazgatóságnál az árverést megelőzőleg 3 nappal előbb benyújthatók.

A jelzett marhajárás nevű földön átvonuló és külön 1652/7. hrsz. alatt 2. 550/1600 holddal telekkönyvezett közlekedési ut az eladás tárgyát nem képezi.

A letett bánatpénz az árverés jóváhagyása esetén a vételárba beszámíttatik, az ezután fenmaradó vételárt köteles a vevőnek elfogadott ajánlattevő 10 év alatt 20 félévi előleges részletekben a még le nem fizetett egész tőketartozás után az árverési jegyzőkönyv jóváhagyása napjától járó, a vételár teljes lefizetéseig számítandó 5 1/2%-os előleges kamattal együtt megfizetni.

Az eladott birtoknak telekkönyvi átíratása csakis a vételár és járulékainak teljes lefizetése után fog külön okmányban engedélyeztetni és az árverés eredményére nézve úgy a Nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak jóváhagyása, mint pedig a törvényhozásnak utólagos jóváhagyása fentartatik.

Az árverésen csak a honi törvényeink szerint birtokszerzésre jogosítottak vehetnek részt.

Az árverési feltételek ezen jószágigazgatóságnál megtekintheők.

Utóajánlatok nem fogadtatnak el még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is.

Kelt Aradon, 1898. évi december hó 14-én.

Magyar királyi államjószágigazgatóság.

Ki akar sok pénzt keresni?

(havonta 3-400 márkát) kockázat és költség nélkül, az küldje be czimét „W. 99.“ alatt Domke Ferencznek Leipzig-Lindenau.

1019-15.9

6

huzásra érvényes ujságíró sorsjegy
ára csak
1 korona.

Főnyeremény

100.000

korona ért.

5 nyeremény à 20.000 kor. stb.

Első huzás
visszavonhatatlanul
már jövő héten.

Sorsjegyeket ajánl:

Nagybecskereki takarékpénztár.
Nagybecskereki népbank r.-t.
„Torontái“ kiadóhivatala.

1102-10.1

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy éttermemben minden vásár- és ünnepnapon **Konstantin Vásza, minden csütörtökön pedig Racz Gyula** zenekara rendez

hangversenyt

a melynek kezdete vásár- és ünnepnapokon d. u. 5 óra, csütörtökön esti 8 óra.

Midőn kérem a t. közönséget, hogy eddigi jóindulatát tartsa meg ezután is irántam, vagyok

kiváló tisztelettel

Marcoin Jenő,

kaszinó vendéglős.

1099-2.1

Arverési hirdetmény kivonata.

A perlaszi kir. jbiróság, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Eremin szül. Georgievits Mária javára 128 frt 66 kr. tőke ennek 1897. évi július hó 12-én járó 5% kamata 29 frt 95 kr. eddigi, 9 frt 65 kr. jelenlegi s még felmerülendő költség kielégítése végett az 1881: LX. t.-c. 146. §-a alapján s 146. §-a értelmében Creppan István ernesztházai lakos ellen a Bótos község határában fekvő és a bótosi 1873. számú tkvben foglalt 237. hrsz. I. dűlőbeli 2 hold I. oszt. szántóra 393 frt becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírre teszi.

A nyilvános árverés Bótos község-házában 1899. évi január hó 21 dikén d. u. 2 óraker fog megtartatni a következők egy a tkvi hivatalban, mint a Bótos községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. A kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is eladatni fognak.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni

Perlaszon, a kir. járásbiróság, mint tkvi hatóságnál, 1898. évi október hó.

Tóth,
kir. aljbiró.

A szépség

emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkifünőbb, teljesen ártalmatlan vegytiszta és zsírmentes készítmény az

„Iren-Créme“**Hatása meglepő.**

Pár nap alatt színtel szeplőt, májfoltot, pürsenést, pattanást, bőrtakát (mitesser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is üde, bájos arczínre kölcsönöz.

Dr. Mosengell és Metzger hírneves tanárok az arcon levő ráncokat massage által tüntetik el. Erre kivál an alkalmas az

Iren-Créme.

Ha az arcot naponként Iren-Crémevel masszírozzuk, nemcsak a szeplők, májfoltok és egyéb arciszatlanságok tűnnek el, hanem a ráncok, himlőhelyek és egyéb rendetlenségek, melyeket öregség, gondok, betegség stb. okoztak. Övszer a nap és szél befolyása ellen, nappal is használható.

Egy tégely Iren-Créme 50 kr.

Iren-hölgypor 60 kr.

Iren-szappan 40 kr.

Benkovich-féle hajregulátor,
az ősz hajnak eredeti színet adja vissza, ára 50 kr.

Kossuth-baju-zpedró,
délceg szép bajusz nevelésére 1 doboz 20 kr.

BENKOVICH MIHÁLY,

1078-6.2 Nagybecskerek, Mellenzei-ut.

Bel- és külhoni gyógyszerészi és hygenikus különlegességek, kötszerek, toilette-czikkék raktára.

3 frton felüli rendelések bérmentve küldetnek.

Első nagybecskereki temetkezési vállalat

K E K S J.

Hunyady (Fő-) utca 619. sz.

Van szerencsém a n. é. közönségnek különös figyelmébe ajánlani, hogy temetkezési vállalatomat egészen **ujjonnan** rendeztem be, és pedig:

diszes ezüstös üvegkocsi

8 anygallal szépen diszítve, hozzá alkalmas ezüstös disz-egyenruhával, továbbá

diszes gyermektemetkezési üvegkocsi

ezüsttel gazdagon diszítve, hozzá alkalmas ezüstös kék egyenruha.

Gyönyörű disztemetkezési kocsi

oszlopokkal, gazdagon diszítve, 4 anygallal, továbbá

diszes koszorukocsi stb. stb.

Ravatal felállítására kívánatra a legegánsabbtól a leg-egyszerűbbig a legpontosabban és a legolcsóbban eszközöltetik.

Továbbá ajánlom régi jó hírnévnek örvendő

butor-raktáramat.

Raktárt tartok mindenféle butorból, tükör és képekből a legfinomabb kivitel és a legolcsóbb áron.

Zászlók a legfinomabbtól a legegyszerűbbig.

J a v i t á s o k

1060-14.1

kárpitos és asztalos munkáknál gyorsan és olcsón eszközöltetnek; lakószobák és tűzleheliségek tapetirozása elvállaltatik és a legegánsabban eszközöltetik.

Pontos kiszolgálás.

Telefon
114.

Grünbaum Vilmos

Alapított
1856.

Legpraktikusabb karácsonyi és ujévi ajándékok!

Férfi-, női- és gyermekruhák.

Egyenruhák és katonai felszerelések.

Divatos bársonyok és selymek.

852-x.25

Férfi- és női téli sapkák, muffok, colliers, blusok, gamasnik, keztyük, fehérművek stb.

Leszállított olcsó árak.

Grünbaum Vilmos, Nagybecskerek, Hunyady-utca 6. szám.

Nagybecskerek legnagyobb és legrégebbi konfekció-üzlete.

H i r d e t é s e k

felvétetnek

e lap kiadóhivatalban.

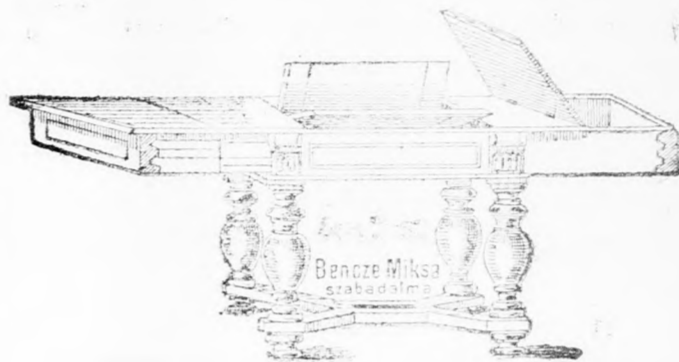
HOFF maláta- készítményei gyengék és betegeknek.

<p>Hoff Janos maláta egészségi itala. Általános elgyengülésnél az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorbántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknak legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere. Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.</p>	<p>Hoff Janos sűrített maláta kivonata. Tüdőbántalmaknál, gégehurutnál, úgy mint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes. Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.</p>	<p>Hoff Janos maláta egészségi csokoládéja Gyengeségnél, vérszegénység, idegesség, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják. Egy csomag ára 1 frt.</p>	<p>Hoff Janos maláta-kivonat mell cukorkái. Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurutnál utóérhetlen hatása. A valódi maláta mellcukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni. Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.</p>
<p>Tíz éve, vagy már régebb idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szerek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget. Bölgér, Bécs, Hofmühlgasse.</p>		<p>Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szerek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 1/2 zacskó maláta kivonat mell cukorkát. Fischer G órnagy Nagy-Várad.</p> <p>Maláta csokoládéja a legkitűnőbb a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórúknál és általános gyengeségnél mindenkor jó eredménnyel alkalmazom. Dr. Nicolai orvos, Triebel.</p> <p>Csodálatos volt maláta kivonat mell cukorkáinak hatása makacs köhögésem ellen. Zedlitz-Neu-irch lovag, Waldenburg. Gyógyászati feleségem köhögésén és asthmikus bántalmán kitűnően segítettek. Busch plébános, Weischütz.</p>	

Raktár Nagy-Becskerek: Moczkovcsák D., Kellner József, Erős és Halász, Benkovich gyógyszerárban; Schnitzler Lipót, Zimmerer Antal, Ármbruster, Schlesinger Gerson, csemege és fűszerkereskedésben.
Magyarország kizárólagos főraktára: **Török József** gyógyszerár Budapest, Király-utca 12.
Közlemények árjegyértékkel bérmentve és ingyen.

Butorokat

raktáron tart a legjobb minőségben, legolcsóbb árakon, nagy választékban, nagyobb részben saját gyártmány, a már 37 év óta a legjobb hírnévnek örvendő s az ezredévi országos kiállításon kiűtetett

BENCZE ANTAL és FIA

(butorgyár és első nagybecskereki temetkezési intézet) cég.

Továbbá rendez
teljes
temetéseket

a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig.

Dus raktár

érc- és fakoporsókban,

selyem, atlasz, satin stb.

szemfődelekben.

Temetések alkalmával használatba adatik a legdiszesebb és ujonnan beszerzett **disz gyász-egyenruha, üveges halottaskocsi, oszloposkocsi, koszorukocsi és gyermek-halottaskocsi stb.**

Továbbá a **legdiszesebb ravatal**

ezüst angyal, girandole, gyertyatartó, fekete posztó, szóval minden szükséges felszereléssel.

Telefonösszeköttetés az összes megyei előfizetőkkel.

1010-55

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik községnél, csúznál, tag-szaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Raktár: Benkovich Mihály gyógyszerár N.-Becskerek. 940-40.12

9189. sz.

1100-2.1

Árverési hirdetmény.

Kumán község előjárósága közhírré teszi, hogy a községi legelő folyó évi december 30-án d. e. 9 órakor tartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fog 1899. évi használatra. Kikiáltási ár 15.000 frt, bánatpénz 500 frt.

Kelt Kumáron, 1898. december 19. napján.

Kumán község előjárósága.

11978. tkv. szám. 1898.

1095-1.1

Árverési hirdetmény.

A török-becsei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Ferenccsik János végrehajthatónak, Kovács János tordai lakos végrehajtható elleni 3186 frt 86 kr. iránti végrehajthatási ügyében, a területén levő Torda község határában fekvő 254. sz. tjkvben A I. 1-2. sorsz. 526/307. és 526/548. hraz. a. foglalt ingatlanokból ifj. Kovács János-féle jutaléka 548 frt kikiáltási árban 1897. évi január hó 9-ik napján délután 3 órakor Torda községében árverés alá fog bocsájtani és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. a. igazságügy-miniszeri rendelet 8. §-ában jelzett és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átjuttatni.

Vevő köteles a vételár 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsót 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a tbcsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró tkvi irattárában és Torda község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török Becsén, a kir. járásbíró, mint tkvi hatóságnál, 1898. évi november hó 20 án.

Jakabfy,
kir. járásbíró.

Hirdetmény.

A róm. kath. temető megnagyobbításánál kiadott pénzösszeg megtérítése céljából ezen hitközség előljárósága elhatározta, hogy 1899. évi január hó 1-étől a temetéseknél megállapított díjakon kívül a sírokért még fizetendő:

1-5 éves egyén sírhelyéért	2 frt.
6-12 " " " "	3 " "
12 éven felüli egyén " "	4 " "
Kriptahely	40 " "

Nagy-Becskerek, 1898. évi december hó 22 dikén.

1096-2.1

A templom-gondnok.

PAULA-VIZ. P

!! Szenzációs !!

A Paula-viz. A

U Az ujonnan felfedezett magyarádi gyógyforrásból, borral vagy annélkül használva, a legjobb gyógyvíz gyomor-, bél-, vese-, alhasi bántalmaknál, női és bőrbetegségek ellen.

L Számos előkelő orvos által ajánlva. Kivitel a világ összes államaiba. **L**

Vezérképviselőség:

1040-8.6

Nagy-Becskereken

A Schlesinger Gerson A

nagykereskedőnél.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására juttatni, hogy a Gizella-parton 2755. sz. a. Kurländer-udvar Telefon 89. sz.

elsőrendű **SZÁRAZ TŰZIFA**

és Wildensteinsegen-Richterhof-féle

legjobb **porosz szalon-köszén**

számára második előrusító helyet nyitottam és igyekezni fogok tisztelt vevőimet szolid és pontos kiszolgálás által mindenkor kielégíteni.

Korona-utca 585. szám slatti eddigi fatelepemen ezután is elsőrendű **tűzifa és valódi porosz szalon-köszén** szolgáltatok ki és kérem a t. közönséget, hogy eddigi jóindulatát ezután is tartsa meg irántam.

668-75.62

Kiváló tisztelettel

Telefon 35. sz.

KURLÄNDER IMRE.

Telefon 35. sz.

A Kurländer-udvarban még egynéhány ujonnan épült üzlethelyiség bérbeadandó.

közölje velünk becses ezimét.

Szabaria Szabaria

LEVELEZŐ-LAP
utján
ami aronnal küldjük Önnek
husáraink, füstölthuszaink és
mindennemű kálászfélék árújait
franco
dyméntesen!

Szabaria-sonha
és disznosir.

174-80.29

ELSŐ SZOMBATHELYI
SERTÉSHIZLALDA ÉS HUSFÜSTÖLŐGYÁR
SZOMBATHELY.

Legolozóbb és legolozóbb

karácsonyi ajándék

egy

Ujságírók-Sorsjegye

melylyel

1 korona

árért

egy

100.000 koronás

és öt 20.000 stb. koronás nyereményt lehet nyerni.

Az összes nyereményeket a kezeléség 20% levonással kívánatra készpénzben visszaváltja. Minden sorsjegy utánfizetés nélkül mind a 6 húzáson játszik. * * * * *

Huzás visszavonhatlanul 1899. évi január hó 4-én.

Sorsjegyeket ajánl:

a Budapesti Ujságírók Egyesületének sorsjáték-kezelősége
IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

Nagybecskereki takarékpénztár.

Nagybecskereki népbank r.-t.

1036-10.6